

ЧУРАПЧЫ СПОРТ ТУОНАТА

Халыт аналлаах таһаарыта

ЧУРАПЧЫЛАР БОКСАҒА - РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОННАРА

Бу күнүргө Чурапчы спорду сөтөрөөччүлөрү улаханнан оро көтөрүлүшүлөр. Ити биринчиликпөө, улууспут боксага сүүмүрдөмүт хамаандата РСФСР уонна Саха АССР үтүөлүк тренери А. А. Петров аатынан республикага хамаанданы уонна биринчилик бастылар иһин республикага бокса түрүтүмүтэ 55 сылыгар аналлаах чемпионнаа бастагы мизетэ буолбута буолла.

Сүүмүрдөмүт хамаанда.

Уста Г.М. Кривошеина.

Боксерларбыт бу чемпионнаа кыттыларыт туһунаа улууспут боксага федерациятын толорор директора В. В. Гулиев биллэһиннэр.

— Бу чемпионнаа 18 хамаандагачан барыта 110 спортсмен кыттылыны ылла. Састаап өттүнэн куустээх—13 спорт маастара, 44 спорт маастарыгар кандидат, 41 бастагы разрядтаах, 12 иккэ разрядтаах спортсменнар күөн көрүстүлөр. Барыта 100 киллэри буолла. Күрэхтэһин ахсынаа ый 8-11 күнүргөтэр "Кыайы 50 сыла" спорт дыбарыаһыгар ыгытылына. 1500-тэн тахса килли көрдө.

Кылаабылай судьуйаан норуоттар икки ардыларынаагы категориялаах судьуйа А. В. Саморцев, кылаабылай секретарынан республикатаагы категориялаах Г. П. Стручков үлэлэтилэр. Билиги улуустан И. С. Решетников (Дирин) судьуйалаата. Судьуйалааһын электроннай судейскай аппаратуранан ыгытылына.

Күрэхтэһин камгар Москуваттан кэлэн тренердэргэ уонна судьуйаларга семинар ыгытылар. Республикага, улууска бокса сайдыгыгар улахан өгөлөөх, өр кэмгэ тренеринан үлэлиир Г. М. Кривошеина Саха Республикатын үтүөлээх тренери аат

А.Слепцов.

Д.Яковлев.

Г.Саввин.

ингэрилинна. Бу көрүсүнэн дарыстаммыт, ситиһилэммит Г. М. Яковлева, Д. А. Кирилинга, Н. А. Окочешникова, С. И. Никонича "Саха Республикатын спорду ветерана" бэлэ туттарылына.

Чурапчыттан барыта 17 боксер кыттылыны ылла. 81 кг спорт маастара Андрей Слепцов чемпион үрдүк аатын ылла. Финалга республика куустоох боксера Петр Егоровы бары өттүнэн баһыла тутта. Кили бу бастааһыннан республика 5 төгүлээх чемпионна буолбутун бэлэтиир тоҕроостоох.

56 кг Дьулус Яковлев иккэ мизетэ тарыта. Килибиллин Новосибирскайта Олимпийскай резервалар училищеларыгар үөрөнөр Быйыл Россия Сбланилээх куустэрин чемпионунан буолан спорт маастарын куорма-

тын толорбута, эдэрдэргэ Россия бастыры иһин күрэхтэһин боруонса призерунан буолбута. Финалга Иван Осипов дьон ХИФУ студеныгар сабырытарда. Маныаха илиитигэр травмалаах сыдыан уонна хамаанда итгэриһитигэр бири ыйааһын үөһэ тахсан киллэригэ орулу оҕордо.

64 кг Гаврил Саввин үһүс бириһтээх мизетэни ылла.

Чурапчы хамаандата бастагы мизетэни ылыгытыгар тренердэриг Г. М. Кривошеина, И. А. Дорофеев, А. Г. Слепцов, И. С. Решетников киллэрибит кылааттара улахан Иһиниһтин спортсменнарбыт бу ылбыт тэтиһирин ылыгытыбааха өссө утумнаахтык дырыктанан саҥаттан саҥа кыайылары дабайалларыгар баарабын.

Кэпсэттэ
Алексей СЛЕПЦОВ.

ТЕННИСКЭ РЕСПУБЛИКАТААҒЫ ТУРНИР

Соторутаарыта Чурапчы спорттанын оскуолата теннискэ спорттанын саала аспата. Ити республикатаагы түрүк ыгытылына. Күрэхтэһин 13 улуус, 3 үрэх тэриһилэр, ХИФУ, ЧГФКСИ, Чурапчытаагы колледж, 14 №-дөөх политехнологическай колледж теннисчигэ кыттылылар.

Дьахталарга Надя Федуллова (ЧГФКСИ), эр дьонго Денис Степанов (Нерюнги к) бастылар. Пааранан ооньһоһунна Ангела Михайлова (Хангалас) уонна Лена Петрова (ХИФУ), Ньургун Сабарайзин (ЧГФКСИ) уонна Николай Денисов (ЧГФКСИ) кыайдылар. Дьахтар уонна эр кили паараларыгар Ангела Михайлова (Хангалас) уонна Эрдан Симцев иһинэн таһыстылар.

"Кылаабылай ооньһуу иһин" номоһунан Тая Софронова (Хайахсыт оскуолата), Коля Константинов (Хангалас), "Тоскилээх ооньһооччу" иһин номоһунан Саа Ефимов (Сунтаар), Мипа Данилова (Дьонкуускай), "Кыайылаах дууруун иһин" номоһунан Вероника Степанова (Сунтаар), Айан Афанасьев (Кэбээйи) таһаардылар.

Күрэхтэһини тэрийиһэ спонсордаабыт Саха Республикатын теннискэ федерациятыгар (президент С. В. Винокуров), "Россия иһигэ" Чурапчы улуусунан саагытар (иһигэ О. П. Монастырева), "Ситим" маһыһыта (сэб. А. Н. Местников), "Профстрой" ААО (иһигэ Г. Г. Владимиров), "Автозапчасти" маһыһыта (сэб. М. М. Пермяков), спорт ветерана Г. С. Платонова, А. И. Попова, Л. Д. Баранова, К. А. Окочешникова маһыһытар таһаардылар.

Светлана БАШАРИНА.

ӨБҮГЭЛЭРБИТ ҮГЭСТЭРИН САЛҒААН

1948 сылтан сааламмыт Чурапчы-Таатта спорда көрүһүлэрэ үтүө үгэс буолан өр сылларга быстыбааха кэлтэ. Ааспыт үйүгэ оройуоннарбыт салаааччылары бу үгэһи дьон-сэргэ үөрэ кэтэһэр дьаһала оһорон, дөһрүдүүнү көтөһөн бырааһыннык быһыгытынан ыгытылар. Атын омууттар өбүгэлэрин үгэстэрин сүүһүнэн сыл ыгытылаан иһтэ сыдыаллар, үтүө холобор оһостон ыгыттарын иһтэллэр. Бу иһигэ улуус спорда улуу мөккүөртэн ситистэнэн саха дуобата мунутуурдук сайына, аан дөһдүнү аймаата.

Ахсынны 10 күнүгэр ыалларбыт таатталар кэлэн дуобат, саахымат ооньһууларыгар күөн көрүстүлөр. Дуобакка 100 харахтаах дуоскага 5-тү күһи иһтэһтэ холонубут. Манна ФМЖД маастара В. П. Варламов иһтэ хойто, И. Новгородов, И. Калачев уонна И. Платонова балтарааһы оһону ылытыл. Таатта ветерана Терсигий Халыев иһтэ хойто аһаан 6,5:3,5 билиги туһабытыгар түмүктэннэ.

Нуучча дуобатыгар Кирилл Монастырев уонна Роман Седалищев иһтэһтэ кыайдылар. И. Протопопов, И. Пилипин, А. Окочова балтарааһы оһо аһылылар. Тааттагачан ветеран М. Щукина иһтэ хойто. Оһон 15 дуоскага уопсай аһаан 19:11 Чурапчы туһабытыгар түмүктэннэ. Бу кыайы кэлэригэр дуобат кулууба (директор П. А. Варламов) үгэһигэ үлэһирэ, күрэхтэһин быһаһаахтык тэриһлэрэ улаханнан көмөһтө.

Саахыматка уопсай түмүк 29,5:20,5 эһигэ Чурапчы туһабытыгар буолла. Ордук үгэһигэ Е. Давыдов, И. Филиппов, К. Филиппов, балтарааһан кэлэн ооньһоһот В. Федоров, оһор Нарьяна Алексеева, Коля Калачев, тренер Ю. Родионов киллэрилэр. Бу кыайыта тренер Ю. Родионов ылытар үлэһтэ быһаарар суолталанна.

Билигин бу иһигэ улуус дьон-сэргэтигэ таһылар үгэстэрин сөргүтэн аһах көрүһигэ күрэхтэһини сөтөрө, эрэнэ кэтэһибит.

Петр КАЛАЧЕВ.

СИТИИИЛЭЭХТИК КЫТЫННЫЛАР

Горнай улуусун Бөрдүгэстээх баһуөлүгэр Саха Республикатыгар бокса сайдыгыта 55 сылыгар аһааммыт Горнай улуусун боксага федерациятын бириһитэр аһаас турнуу ыгытылына.

Бу турнирга 52 кг Чурапчы орто оскуолатын 11-с кылааһын үөрэнээчигэ Алеша Романов чемпион үрдүк аатын ылла. Килиһэ "Турнир бастык киллэриг" аһаах бириһе туттарылына. 60 кг киллэриг Чурапчы орто оскуолатын 11-с кылааһын үөрэнээчигэ Гоша Монастырев 3-с мизетэ буолла.

Кыайылыахтар аһаах мизетэлэринэн, Балаһаны бэлэмнэтэ Алексей СЛЕПЦОВ.

грамоталарынан, бириһтэринэн таһаардылар. Улааттар иһигэ тренер Н. К. Степанов дырыктаналлар.

Турнир кыайылыахтара бу ый 14-18 күнүргөтэр ылытылар республика чемпионатыгар кыттылаччара. Ити чемпионат түмүгүнэн республика сүүмүрдөмүт хамаандата тэриһин Дальнай Восток зонатыгар күрэхтэһингэ барыахтара.

А.СЛЕПЦОВ.

1974 сүүлэхэа партиа Чуратчылгаара райкомун бюротун байһаралтайлан көргөһөн дойдуттар Диринг орто оскулатын директорынан ананар Дирингтэ юргалан ийбэтэ, аратэ байэлэро эрэ алворор кыахтарэ суора, ол иһин кивилэри көрөр-истэр наада тирэблэтэ. Ону Михаил Родомонин таба өйдөөн, кырдыгастарга үгүс суубастаахтос сыһаннаһан, эйб-дэмтэрхтос биһэрэ алворбуртара. Диринг оскулатынгар үлүһтэр комитэр үлэтин хайаайыстыһанай үлэтиг сарлааһалта. Оскуола территориян барыһан саналан албу-ордааһытэ, оскуола дүмэтигэр капитальнай өрөмүөнү ыагытар-блэ. Очкөлоро Чакыр, Хадар оҗолоро улахан оскуолаға Дирингтэ калан үөрэнэлэлэро. Ону

Тулааһах нэриэтэ үөхкөбүт
бүөлөн, тулааһах оҕолору айуура

Кызы орлор алыкхо баланыз, барзаклыз, обществуа туулаах буюлларларга кылаалара. Дээ, ол ичин ортух да дырыа суох сымдарын субулзобот. Кыны ордук спорда сурун болортулун туулаахара. Директ оскулатылар спортнай улаан физкултары кытта субулзобан, ордук кыдууустохкыа ыыптыа. Кыны улаанар кэмээр Директ оскулатыа оройуонаады спартаклада кытта малды бирингизох мкестонн ылаара. Сорох сым Чурапчы орто оскулатын кэмээр тугээр, сорхор инкестифер. Алыа оскулатыар улаанар кэмээр уулаатыр кыгул тугууга дырэктаабыта. Кыны дырэктыар орлоро оройуонна кыгул тугууга бирингизох мкестолорн ылаалара. 1968 сыллаахха бастакы мкестонн ыыбыгытара. Ор орлоруттан билигин бие ор ССРС спордун маастарлара. Петр Платонн - аан дккду кылаастаах маастар Михаил Родионович спорду сэгээрер, өтүүр. Олкурдук, кыны үөрөтпөт орлоро билигин дагы Чурапчы улууһунар уонна республикада таһаарылмаахтык улаанн сымдаллар. Холобур, М.Кожуров - кыгул тугууга Саха АССР үтүөлөх тренера, Майаатыа спортнай оскулаа директору спортнай улаар солбууааччы, Г.Ф.Нохтунский - Саха Республикатын үтүөлөх тренера, спортнай оскулаа старшай тренера, П.И.Собакон - ЧФКСИ кафедратын сабидиссэйа, физкультураа Россия чулуу учуутала, Е.А.Абрамов - суурууга Саха Республикатын спордун маастара, институт суурууга тренера, Р.Ф. физическай культураа туйгуна, Е.Д.Аржаков - кыгул тугууга ССРС спордун маастара, спортнай оскулаа директору спортнай улаар солбууааччы, Саха Республикатын үөрөтүгүн туйгуна, И.С.Посельский - Саха Республикатын үөрөтүгүн

Кудуй үгүүллээр Михаил Родионовича 80 сааһын туоларынан саха киһи маһырымыт-санаах доруубуйаны, олохруу-даныгар үгүс үгүөнү, үөрүүнү Ойолоро, сизэнэра мэлдьи ситиһиилээх буолалларыгар, үүрдэ-көтүтэ сымалларыгар баһарабын.

Мотрена Гаврильевна
РУМЯНЦЕВА,
Диринг орто агрооскулатын
оюн талынгар туйгун
категориалах учуугала,
РСФСР үөрүдүрүстүн туйгуна,
В.И. Ленин торообута 100
сылыгын үбүлүбүстүн мотеза
халааһыта.

ҮЧУУТАЛ БУОЛАРБЫТЫГАР ОЛУК УУРБУТ ОСКУОЛАБЫТ

Ороёуун, ресублика үрдүгүн кылаас систематын кабинетнай системага ий-
дөө үөрэттин сорууга турбута. Кабинет били-
ни сүмэрин лабораторията буюу сүмэах дин
ирдүүдүн турура. Ожог учууталлар каби-
неттары үөрэтэр-күрдүрөр тосбистин ха-
чыналыа уопка үөрэтингэ анализ тек-

Аргылаахха олорон түөрт арбут тарабыта, 9-сун устата алуэ үчүгүлүк олорбунут, үлөлүбөһөт, бу сир донуу-сөргөтүн булуну-аһын арбулукбунут.

педагогтар. Натанша педучилищенин бүтүр-
гөн Төлөй уһуяһаһаар үрдүк категория-
лаах инжигэтир этэ. Улууһтаагы "Сыл ба-
стын интэрииччэтэ" конкурсуна ситиһилбээх
төлө кыһылыга, үлэттэр анал программа
оптосун улууһа биирэмээтэ, педагогиче-
скай аарыыһага түһүтүн быһаарыа кыта-
ра. Вэля педагогическай кыһыт дилиму-
нан бүтүрэн Томпо улууһун Кириэс Халд-
вайыттар уһуяһа интэрииччэтэ 2010 сыла
Томпо улууһун "Сыл бастын уһуяһа ин-
тэрииччэтэ" конкурсу кыһыһаһаар буолан,
сыллыа республикатаагы конкурсу сити-
һилбээхтик кыттан СР Президиум Грэн-
дэт кыһыга. Кини үрдүк категориялаах
инжигэтир Готта Санек-Петербурдаагы
университеты бүтүрөн биһиги СР Тыва
халһааһаһаастыгыт киһиһтерэһиити
инжигэти үлэттэр информатизация-кыһы-

Учуурал идэвхит тэлэру баһышларга үөрэлхит, үлэлэлхит Арьяшмакхит оркуу-лалга олохко болгондох, үрдүк култуураа-ах, чөл олохтоох адар калууна бичагы нт-тү үөрэтэ турдун, үрэлхит оолуругт мах-талшара үксэттэн. Билиит үлэлт салдар педагогической коллежтэн үлэтэ айышма-лаах, үрдүк таһаарыааах буюшун дэнн алгыс таһылыт аныаһыт.

С.Д.СМИРННИКОВА,
40 жыл иттиҳотчилик, учуу таълимни уюлдош-
бит «Учуу таълим учуу таълим», СР педла-
гогикалык улуттук буюмдар ветерани,
Е.А.СМИРННИКОВА,
РФ үзөргүчтүгүн туйтуу, «Азия оңдо-
ро» португал жана ардыктарына фонд-
ду шурат, 20 жыл окуула директору-
нан уюлдош

Варвара ПОПОВА,
А.А.Самовин – Өндүрүүсүн
Салбын аатында
Чурагыгытаады истори-
яны этнография музейи

үлэнгү

